

איך מבטלים תורה לכבוד רבי שמעון בר יוחאי ש"תורתו אומנותו"

בל"ג בעומר, יום ההילולא דרבי שמעון בר יוחאי - ישנם מנהגים מיוחדים בקשר לילדי ישראל, כפי שנהגו בקהילות ישראל שבל"ג בעומר היו יוצאים עם הילדים אל השדה, ומספרים לילדים אודות רבי שמעון בר יוחאי, ונותנים להם מיני מתיקה וכו'. כידוע ומפורסם.

ונמצא, שבל"ג בעומר ישנה הדגשה מיוחדת בנוגע לחינוך הקטנים - "להזהיר גדולים על הקטנים".

[ולהוסיף, שענין זה שייך גם אצל גדולים - כידוע שאצל אדמו"ר האמצעי היה ל"ג בעומר מיום טוב המצויינים, שהיו יוצאים לשדה וכו'. וכמו כן שבל"ג בעומר היה האריז"ל יוצא למירון להשתטח על ציון הרשב"י, מצינו שגם כאן מודגש המנהג דיציאה לשדה כו' - שהרי כדי לבוא למירון הוכרח לצאת ממקומו הקבוע, מקום של תפלה ותורה (כלשון חכמינו ז"ל - "הקובע מקום לתפלתו", או כהגירסא "הקובע מקום לתורתו"), דוגמת היציאה לשדה].

וענין זה הוא באופן ד"להזהיר . . . הקטנים" - מלשון זוהר ואור. ובהקדמה: המנהג להוציא את הילדים לשדה בל"ג בעומר - מעורר תמיהה, לכאורה, שהרי ידוע גודל חשיבות לימוד התורה דתינוקות של בית רבן, עד כדי כך, ש"אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש", ואף על פי כן, בל"ג בעומר מבטלים את סדרי הלימוד דתינוקות של בית רבן, ומוציאים אותם לשדה, אשר, עם היות שגם בשדה מספרים להם אודות שבחו של רבי שמעון בר יוחאי, וכמו כן אומרים עמהם ברכות וכו' וכו', אין זה דומה, לכאורה, למעלת לימוד התורה בבית רבן. ועל דרך לשון חכמינו ז"ל "מבטלין תלמוד תורה למקרא מגילה", דאף שגם "מקרא מגילה" הוא עניין של תורה, מכל מקום, בערך ללימוד ועיון התורה, הרי זה בבחינת ביטול תורה.

ותמיהה הכי גדולה - שהיציאה מבית רבן לשדה היא ביום ההילולא דרבי שמעון בר יוחאי, אשר, כל ענינו של רבי שמעון בר יוחאי הוא לימוד התורה, "תורתו אומנותו", ואף על פי כן, דוקא ביום ההילולא שלו מבטלים את סדרי הלימוד דתינוקות של בית רבן ויוצאים עמהם לשדה!

ומכיון שתמיהה זו מתעוררת גם אצל הילדים - בראותם את השינוי מההנהגה על דרך הרגיל, שכן, בדרך כלל רגילים הם לסדר ההנהגה ד"זרוק מרה בתלמידים", כולל הקפדה על הדיוק בשמירת זמני הלימוד כו', ואילו בל"ג בעומר, יום ההילולא דרבי שמעון בר יוחאי, מבטלים את סדרי הלימוד, ויוצאים לשדה - יש לבאר ענין זה באופן ברור ומואר גם לילדים.

והביאור בזה - על דרך מה שכתוב "עת לעשות לה' הפרו תורתך", כדברי המשנה בסוף מסכת ברכות "הפרו תורתך משום עת לעשות לה'", "פְּעָמִים שמבטלים דברי תורה כדי לעשות לה'":

מחד גיסא - מדובר אודות מעלת התורה, ובזה גופא - "תוֹרַתְךָ", תורתו של הקב"ה, כמבואר בדיוק נוסח תפלת ההודאה דחנוכה "להשכיחם תוֹרַתְךָ" דייקא. ולאידך גיסא - מדובר אודות ענין של עשיה בלבד, "לעשות לה'". ואף על פי כן, הענין ד"לעשות לה'" - שם הוי' דייקא (למעלה משם אלקים) - נעלה יותר מ"תוֹרַתְךָ", שלכן, כשמגיע זמן מיוחד ד"לעשות לה'", "עת לעשות לה'", צריך להיות הענין ד"הפרו תורתך", בשביל העילוי ד"לעשות לה'".

דוגמא לדבר - דברי הירושלמי ש"מנהג מבטל את ההלכה", די ש לומר, שהמנהג שנהגו ישראל במעשה בפועל הוא בבחינת "לעשות לה'", ולכן, "מבטל את ההלכה", כאמור, "הפרו תורתך משום עת לעשות לה'".

ועל דרך זה מובן בנוגע למנהג ישראל לבטל את סדרי הלימוד דתינוקות של בית רבן בל"ג בעומר, ולצאת עמהם לשדה כו' - שענין זה הוא בבחינת "עת לעשות לה' הפרו תורתך", כפי שרואים במוחש שעל ידי הפעולות והמנהגים השייכים לל"ג בעומר ניתוסף בחינוכם של ילדי ישראל ביתר שאת וביתר עוז, עד לאופן ד"להזהיר . . . הקטנים", שנעשים מאירים וזוהרים באור דתורה ויהדות.

ויש לקשר ענין זה עם מאמרו של רבי שמעון בר יוחאי בפרקי אבות דשבת זו, "רבי שמעון אומר שלשה כתרים הן, כתר תורה וכו', וכתר שם טוב עולה על גביהן" - העילוי ד"כתר שם טוב" ("לעשות לה") לגבי "כתר תורה".

קטע משיחת ש"פ אמור, ערב ל"ג בעומר, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ז ח"ג ע' 268.

- 1 ראה ספר "בין פסח לשבועות" פי"ח סל"ג-ד. פי"ט ס"ח-ט. וש"נ.
- 2 "היום יום" ל"ג בעומר. וראה לקו"ד ח"ג תקיט, א ואילך. תקכג, א. ח"ד תרג, א ואילך. סה"ש תש"ד ע' 119 .
- 3 ראה שער הכוונות ענין ספה"ע דרוש יב. פע"ח שער ספה"ע פי"ז.
- 4 ברכות ו, ב.
- 5 דקדוקי סופרים שם ז, ב.
- 6 שבת קיט, סע"ב. רמב"ם הל' ת"ת פי"ב ה"ב. הל' ביהב"ח פ"א ה"ב.
- 7 מגילה ג, א.
- 8 ראה התוועדיות תשמ"ו ח"ב ע' 835. וש"נ.
- 9 שבת יא, א. שו"ע אדה"ז או"ח הל' תפלה סק"ו ס"ד.
- 10 כתובות קג, סע"ב. רמב"ם הל' ת"ת פי"ד ה"ה. הל' ת"ת לאדה"ז בסופן.
- 11 תהלים קיט, קכו.
- 12 פרש"י על המשנה.
- 13 ראה ד"ה מאי חנוכה תש"א. ועוד. ובארוכה - לקו"ש ח"ג ע' 815.
- 14 יבמות פי"ב ה"א.
- 15 פ"ד מ"ג.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה